

ΚΑ

ΤΟ

ΛΙΜΕΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ



ΥΠΟ

Χ. Π. ΚΟΡΥΛΛΟΥ

ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΩΡΕΑ
ΘΑΝΟΥ Ν. ΒΟΥΡΛΟΥΜΗ
1954



ΤΥΠΟΙΣ ΑΝΔΡ. ΠΑΣΧΑ

1904

ΤΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΥΠΟ

Χ. Π. ΚΟΡΥΛΛΟΥ

ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρὸς διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ καὶ πλήρη κατανόησιν τῆς μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ὑφισταμένης διχογνωμίας ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ ἐκτέλεσιν λιμενικὰ ἔργα, ἔκρινα καλὸν νὰ δημοσιεύσω τὰς ἐπομένους σημειώσεις καὶ πληροφορίας.

Ὡς γνωστὸν τοῖς συμπολίταις ἡμῶν, μετὰ τὸν μετὰ τῶν κληρονόμων Μανιὰκ συμβιβασμὸν, ἀπεφασίσθη ἡ κατασκευὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ Γάλλου μηχανικοῦ κ. Δ' Ἰστορία σχεδιασθέντος ἀρκτικοῦ λιμενοβραχίονος, («ὄσους, κατὰ τὸν εἰρημένον μηχανικόν, θὰ ἔχη τὸ μέγιστον πλεονέκτημα νὰ κρατῇ ἔξω τῆς λεκάνης τὰς σημαντικὰς ἐπισωρεύσεις ἄμμου, αἰτνες σύρονται σήμερον ἐκ τῶν ρευμάτων τοῦ κόλπου ἐν τῇ σχηματιζομένῃ γωνίᾳ ἐκ τῆς βορείας αἰμασιᾶς καὶ τοῦ μώλου Ἀγίου Νικολάου καὶ αἰτνες ἤδη ἀπειλοῦσι διὰ συνεχῶν προσχώσεων τὴν βορείαν λεκάνην»), ὡς ἀληθῶς κατεδείχθη ἐκ τῆς πρό τινος χρόνου ἐπισυμβάσης προσαράξεως εἰς ἀβαθῆ ὕδατα τοῦ ταχυδρομικοῦ Ἰταλικοῦ ἀμποπλοίου, μικρὸν τι ἔνδοθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ κατασκευαζομένου λιμενοβραχίονος.

«Ἐκτὸς τοῦ πλεονεκτήματος τούτου, ἐξακολουθεῖ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ὁ κ. Δ' Ἰστορίας, ὅπερ καὶ μόνον θὰ ἴσκει νὰ δικαιολογήσῃ τὴν κατασκευὴν τοῦ μώλου τούτου, ἄλλη ὠφέλεια, λίαν σπουδαία διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐμπορίου, ὑποχρεοῖ τὴν λ. ἐπιτροπὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου, ἢ ἀπόλυτος δηλ. ἔλλειψις ὠρισμένης θέσεως ὀλίγον ἔξωθεν τοῦ κέντρου τῆς πόλεως, διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν δγκωδῶν καὶ ρυπαινόντων ἐμπορευμάτων, ὡς τῶν ξύλων, τῶν λίθων, τῶν ἀνθρώκων κλπ.»

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου τούτου, ἀνάληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου κ. Ἰω. Βλυσίδου ἀντὶ δραχ. 115,600, ἤρξατο πρὸ ἔτους ἄλλ' οἱ κ. κ. Ἡ. Πετσάλης καὶ Κ. Τζίνης, ἀντικαταστήσαντες τὰ παυθέντα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς κ.κ. Ν. Θεοφίλου, ἰατρὸν, καὶ Σ. Πάππαν, δικηγόρον, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν προέτειναν τὴν τροποποίησιν τοῦ σχεδίου ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν πλευρὰν αὐτοῦ καὶ τὴν κατασκευὴν κρηπιδωμάτων εἰς βάρους 7—10 μέ-

τρων, ἀναλόγως τῆς ποιότητος τοῦ ἐκσκαφησομένου πυθμένος τῆς θαλάσσης, κατὰ τὴν πρὸς τὴν λ. ἐπιτροπὴν ἔκθεσιν τοῦ νομομηχανικοῦ κ. Ἀντωνίου Πετσάλη. Καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ὑπελογίξεται ἡ ἀπαιτηθησομένη πρὸς θετος δαπάνη εἰς 30—50 χιλιάδας δραχμῶν ὅτε ὁμως συνετάχθη τὸ σχέδιον καὶ ὁ προὔπολογισμὸς τοῦ ἔργου, ἀνῆλθεν αὕτη εἰς δραχ. 250,000, δηλ. ὑπερδιπλασία τῆς ἀρχικῆς, μεθ' ἧς ἀνέρχεται εἰς δραχ. 370.000.

Ἐνεκεν τῆς ὑπερόγκου καὶ ἀσκόπου ταύτης δαπάνης, (διότι κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ αὐτοῦ κ. Δ' Ἰστρία, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου τούτου ἄνευ τῆς ἀναποφεύκτου προεκτάσεως τοῦ κυματοθραύστου πρὸς βορρᾶν κατὰ 150 μ. τοῦλάχιστον, ἔσεται ματαία, ὡς μὴ κωλυομένου τοῦ βορρᾶ ἵνα ταράσῃ τὴν βορείαν λεκάνην τοῦ λιμένος), ἡ πλειοψηφία τῆς λ. ἐπιτροπῆς ἀπέρριψε τὴν πρότασιν τῆς τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου, διότι εὗρεν ὅτι τὸ ἐκτελούμενον ἔργον πληροῖ τοὺς ὑπὸ τοῦ σχεδιάσαντος μηχανικοῦ ἐπιδιωκομένους σκοπούς, («τὴν τε παρακώλυσιν δηλ. τῆς ἐν τῇ β. λεκάνῃ ἐπισωρεύσεως τῆς ἐκ τῶν ρευμάτων τοῦ κόλπου συρομένης ἄμμου, καὶ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐκφορτώσεως τῶν ὀγκωδῶν καὶ ρυπαινόντων ἐμπορευμάτων κτλ.») Καὶ διότι, καθὰ γράφει ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ κ. Δ' Ἰστρία, («προεβλέψαμεν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τῆς λεκάνης, (ἐκεῖ δηλ. ὅπου ζητεῖται ἡ κατασκευὴ τῶν κρηπιδωμάτων), θεμελίωσιν ἐξ ὀγκολίθων εἰς τρία μέτρα κάτωθεν τῶν χαμηλοτέρων ὑδάτων δι' ὅλον τὸ μῆκος, ὅπερ θὰ ἦναι μία προεξοχὴ ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῶν κρηπιδωμάτων μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, οὕτως ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ ἐσκάψωμεν, ἐὰν θέλωμεν, (διότι ὁ μηχανικὸς ἐπεδίωκε κυρίως τὴν παρακώλυσιν τῆς ἐπισωρεύσεως τῆς ἔξωθεν συρομένης ἄμμου, γνωρίζων ὅτι πρὸς ἐμπορικὴν χρῆσιν τοῦ βραχίονος τούτου προαπητεῖτο, ὡς ἐσχέδιασεν ὁ ἴδιος, ἢ πρὸς βορρᾶν προέκτασις τοῦ κυματοθραύστου κατὰ 150 μ), ἀμέσως τὸ μῆκος τοῦ μώλου καὶ νὰ ἔχωμεν βάθος ὑδάτος 3 μ., ἀρκούντων διὰ τὰ ἱστιοφόρα ἀρκετὰ σημαντικῆς χωρητικότητος.»

Ἡ μειοψηφία ὁμως τῆς λ. ἐπιτροπῆς, ὑποστηρίζομένη δ' ἐόντως, ἐπέζητησε τὴν κυβερνητικὴν ἀρωγὴν ἢ δὲ Κυβερνήσεις, καίτοι ἐκ τοῦ νόμου οὐδὲν ἔχει δικαίωμα νὰ γνωματεύῃ ἐπὶ ζητημάτων μὴ ὑποβαλλομένων εἰς τὴν κρίσιν αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τῆς νῦν περιπτώσεως καθ' ἣν ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δὲν προτείνει τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ ἐπομένως δὲν ζητεῖ τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐζήτησεν ἐν τούτοις νὰ τῇ ὑποβληθῶσιν αἱ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς κατασκευῆς τῶν κρηπιδωμάτων γινῶμαι τῆς τε πλειοψηφίας καὶ τῆς μειοψηφίας καὶ, ὡς διαδίδουσιν οἱ ὑπὲρ τῆς τροποποιή-

σεως τοῦ σχεδίου ἐνδιαφερόμενοι, προτίθεται νὰ προτείνῃ τῇ λ. ἐπιτροπῇ πρὸς ἔγκρισιν οὐ μόνον τὴν κατασκευὴν τῶν ἐν λόγῳ κρηπιδωμάτων, ἀλλὰ, καὶ λόγῳ ἀντισταθμῆσεως, τὴν κατασκευὴν ὁμοίων κρηπιδωμάτων καὶ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν πλευρὰν τοῦ μάλου τῆς ὁδοῦ Καλαβρυτῶν διὰ δανείου, ἵνα οὕτως, ὡς φρονεῖ, εὐχαριστήσῃ ἀμφοτέρως τὰς ἀντιμαχομένας μερίδας τῆς πόλεως.

Ἄλλὰ πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἕσης χρησιμότητος ἀμφοτέρων τῶν ἔργων, φέρε ἴδωμεν ἂν ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ λιμενικοῦ ταμείου ἐπιτρέπη τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων.

Πρὸς εἰλικρινῆ καὶ ἀναμφίλεκτον παράστασιν τῆς οἰκονομικῆς τοῦ λιμ. ταμείου καταστάσεως, παρατίθημι τοὺς ἐπομένους πίνακας τῶν τε εἰσπράξεων αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1895—1900 καὶ τῆς κατ' εἶδος εἰσαγωγῆς τῶν ζ ω η ρ ο τ έ ρ ω ν ἐμπορικῶν εἰδῶν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, πρὸ τῆς ἐλαττώσεως δηλ. τῶν λιμενικῶν φόρων καὶ μετὰ τὴν, καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου, ἐλάττωσιν αὐτῶν ἐπὶ τῶν εἰδῶν τούτων πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ μετὰ τῶν γειτόνων ἐπαρχιῶν ἐμπορίου, ἀρξαμένην ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1898, καὶ συνισταμένην εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ λιμενικοῦ φόρου τοῦ καφέ ἀπὸ 5 ο/ο εἰς 2 ο/ο, (εἰς τὸν Πειραιᾶ πληρῶνει 2 1/2 ο/ο), τῆς ζαχάρεως ἀπὸ 5 ο/ο εἰς 1 ο/ο, (εἰς τὸν Πειραιᾶ πληρῶνει 1 1/2 ο/ο), τοῦ ὄρουζιου ἀπὸ 5 ο/ο εἰς 2 1/2 ο/ο, (εἰς τὸν Πειραιᾶ πληρῶνει 3 1/2 ο/ο), τοῦ σίτου καὶ τῶν δημητριακῶν ἐν γένει καρπῶν, οἶον ἀραβοσίτου, κριθῆς, βρώμης κτλ. ἀπὸ 5 ο/ο εἰς 4 ο/ο, (εἰς τὸν Πειραιᾶ πληρῶνει 5 ο/ο), τῶν νημάτων, βαμβακερῶν καὶ μαλοβαμβάκων ὑφασμάτων ἀπὸ 5 ο/ο εἰς 2 ο/ο, (εἰς τὸν Πειραιᾶ πληρῶνον 2 1/2 ο/ο).

(Τοὺς πίνακας ὄρα ἐν τέλει).

Ἐκ τῶν πινάκων τούτων γίνεται δῆλον ὅτι αἱ λιμενικαὶ εἰσπράξεις ἐκ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων εἰδῶν πλὴν τῆς ζαχάρεως, βαίνουνσι τακτικῶς μειούμεναι καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς β'. ἑξαμηνίας τοῦ 1898, ὅποτε ἐφηρμόσθη ἡ προμνησθεῖσα ἐλάττωσις τῶν ζ ω η ρ ῶ ν λεγομένων εἰδῶν, ἐνῶ ἐξ ἐναντίας ἀνεμένετο αὐξήσις τῶν εἰσπράξεων τούτων ἔνεκα τῆς προσδοκωμένης ἀφθονωτέρας εἰσαγωγῆς τῶν ἐκ τοῦ λιμενικοῦ φόρου σπουδαίως ἀνακουφισθέντων τούτων εἰδῶν, πρὸς εὐρυνσιν τοῦ μετὰ τῶν γειτόνων ἐπαρχιῶν ἐμπορικοῦ κύκλου.

Ἴνα δὲ γείνη καταληπτὴ ἡ ὑπὲρ τοῦ ἐμπορίου προσφορὰ τοῦ λιμενικοῦ Ταμείου διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν λ. τελῶν κατὰ τὰ 2 1/2

τελευταία ἔτη, παρατίθημι τοὺς ἐπομένους ἀριθμούς, ἐξ ὧν γίνεται δῆλον πόσα καὶ ἔτος ὠφελήθη τὸ ἐμπόριον, ἦτοι :

| | | |
|---|-----|-----------|
| Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ λ. φόρου τῆς ὀρύζης | Δρ. | 3,669,18 |
| » » » τοῦ σίτου | » | 19,693,29 |
| » » » τῶν δημ. καρπῶν | » | 718,92 |
| » » » τοῦ καφέ | » | 8,920,72 |
| » » » τῆς ζαχαρώσεως | » | 54,683,85 |
| » » » τῶν ὑφασμάτων | » | 10,270,— |
| Ἐν ὄλῳ Δραχ. | | 97,955,96 |

Ἐὰν ὑπολογίσωμεν τὸν μέσον ὄρον τοῦ συνόλου τῶν λιμενικῶν εἰσπράξεων τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν καθ' ἃ ἐφηροδόσθη ἡ ἐλάττωσις τῶν λιμενικῶν τελῶν, εὐρίσκομεν ὅτι εἰσεπράχθησαν καὶ ἔτος 270.000 δραχ. περίπου.

Ἐκ τῶν ἄχρι τοῦδε εἰσπράξεων τοῦ λιμ. ταμείου, μετὰ τὸν συμβιβασμὸν μετὰ τῶν κληρονόμων Μανιάκ, ἀφαιρουμένων τῶν ἐξ 80 χιλ. δρ. ἐτησίων τοκοχρεωλώσεων τῶν πληρωθέντων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν διὰ τὸ ἐξ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχ. δάνειον τοῦ λιμένος, ὡς καὶ τῶν πληρωθέντων ἀπέναντι τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου κ. Ἰω. Βλυσίδου ἐκτελουμένων ἔργων, κτλ. ὑπελείφθησαν τῇ 31^ῃ Δεκεμβρίου 1900 εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν, εἰς ἣν κατατίθενται αἱ λιμενικαὶ εἰσπράξεις, ὡς ἐνεργητικὸν τοῦ λιμ. Ταμείου δρ. 271.688.61. Ἐὰν εἰς ταύτας προσθέσωμεν καὶ τὰς εἰσπρακτέας κατὰ τὸ τρ. ἔτος 1901 δρ. 270.000, θὰ ἔχωμεν ἐν ὄλῳ δρ. 541.688.61. Ἦδη ἐκ τούτων δέον ν' ἀφαιρέσωμεν διὰ τοκοχρεώλωσιν τοῦ 1901 δραχ. 70.000, ἀντὶ τῶν ἄχρι τοῦδε πληρωμένων 80.000, διότι ἡ τράπεζα συνήνεσεν ἵνα ὑποβιβάσῃ τὸν τόκον τοῦ δανείου ἀπὸ 7 εἰς 6 % ἐτησίως δι' ἐτήσια ἔξοδα τῆς λιμ. ἐπιτροπῆς ἦτοι διὰ μισθοῦς τοῦ προσωπικοῦ καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων κτλ., ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους τούτου, δρ. 34,160. ἔτι δὲ δρ. 120.000 περίπου ὀφειλομένας τῷ κ. Βλυσίδου διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀρκτικοῦ λιμενοβραχίονος καὶ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ Ὀθωνος-Ἀμαλίας, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὰς ἀναποφεύκτους προσθήκας, ἃς δέον νὰ ὑπολογίσωμεν εἰς τινὰς δεκάδας χιλιάδων δραχμῶν (*), καὶ τότε θὰ ἔχωμεν ὑπό-

(*) Πρὸς κατανοῆσιν τοῦ τρόπου καθ' ὃν γίνονται αἱ προσθήκαι, φέρω τὸ ἐξῆς παράδειγμα. Ὅτις ἤρξατο ἡ ἐπιχωμάτωσις τοῦ κατασκευαζομένου ἀρκτικῆς

λοιπον εις τὸ τέλος τοῦ ἔτους δραχ. 317.528.61. Ἐὰν ἦδη ἀφαιρέσωμεν δραχ. 105.000 διὰ τοκοχρεωλύσιον τοῦ ἐξ 1.500.000 δραχ. συναφθησομένου δανείου διὰ τε τὴν ἀνέγερσιν τοῦ τελωνείου καὶ τὸ ἀναπόσπαστον τούτῳ κρηπίδωμα τοῦ μώλου Καλαβρύτων, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ἀπαραίτητον δαπάνην τῆς ἐσκαφῆς τοῦ πρὸ τοῦ κρηπιδώματος τούτου τμήματος τοῦ λιμένος τοῦλάχιστον, θὰ ἔχωμεν καθαρὰν περιουσίαν εἰς τὸ τέλος τοῦ 1901 ἐκ δραχ. 215.000 περίπου, αἴτινες μόλις θὰ ἔξαρκῶσιν ὡς περιθώριον τῶν δανείων ἐκ δραχ. 2.500.000. Ἴνα δὲ μὴ νομισθῶ ὡς κενὰ λέγων περὶ περιθωρίου τῶν δανείων, παρατίθημι ἀπόσπασμα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1.608 ἐγγράφου τῆς 25 Ἰανουαρίου 1901 τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς πρὸς τὸν ἐνταῦθα κ. διευθυντὴν τοῦ ὑποκαταστήματος αὐτῆς, δι' οὗ δηλοῖ οὕτως: «Ἴνα συναιρέσῃ ἡ Τράπεζα εἰς τὴν (ὑπὸ τῆς λιμ. ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν) τροποποίησιν τῆς φορολογίας εἰδῶν τινων ἐκ τῶν ἐκχωρηθέντων αὐτῇ λιμ. φόρων, ἧτοι α) εἰς τὸν ὑποβιβασμὸν ἀπὸ 1% εἰς 1½% τοῦ φόρου τοῦ διὰ Πατρῶν διερχομένου καὶ μὴ καταναλισκομένου καπνοῦ εἰς φύλλα, β) εἰς τὴν ἐπιβολὴν λιμενικοῦ φόρου 1½% ἐπὶ τοῦ εἰς Πάτρας εἰσαγομένου πρὸς κατανάλωσιν καπνοῦ εἰς φύλλα, γ) εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ φόρου τῆς σταφίδος ἀπὸ μιᾶς δραχμῆς κατὰ χιλιόλιτρον παραγωγῆς Πατρῶν καὶ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ 75 λεπτῶν κατὰ χιλιόλιτρον παραγωγῆς τῶν ἐτέρων ἐπαρχιῶν, εἰς 80 λεπτὰ κατὰ χιλιόλιτρον γενικῆς παραγωγῆς πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν ἀδιακρίτως, πρὸ παντὸς δέον νὰ γείνη ἐπίσημος συμβολαιογραφικὴ προᾶξις ἐνταῦθα μετὰ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἧς νὰ ἐκχωρήσῃ τῇ Τραπεζῇ τὸ ἀξανάμενον ποσόν, καὶ πρὸς τοῦτο παρακαλοῦμεν νὰ ὑπο-

λιμενοβραχιονος, ἐπεχώσθη καὶ μικρὸς πλακοσκεπῆς ὀχετὸς ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν πρὸ τῆς μεμονωμένης ἐκεῖ ἀποθήκης τοῦ κ. Χαιρέτη, ἡ δὲ λιμ. ἐπιτροπὴ ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἐργολάβον κ. Βλυσίδην ἵνα διευθύνῃ τὴν ἐκβολὴν τοῦ ὀχετοῦ τούτου, κατὰ σχέδιον τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ, πρὸς τὴν γωνίαν τὴν σχηματιζομένην ἐκ τῆς βορείας πλευρᾶς τοῦ λιμενοβραχιονος καὶ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης, ὅπως χύνωνται ἐκτὸς τῆς βορείας λεκάνης αἱ δι' αὐτοῦ καταφερόμεναι ἀκαθαρσίαι. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου ὑπεβλήθη ἡμῖν τὸ τε σχέδιον καὶ ὁ πρόϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης ἢ μάλλον ἡ δαπάνη ἵνα πληρώσωμεν αὐτὴν εἰς τὸν κ. Βλυσίδην. Κατὰ τὸ σχέδιον λοιπὸν καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς κατεσκευάσθη ὀχετὸς μήκους μ. 22 (γράφει μ. 16,35), ἀνείγματος μ. 0,50, ὕψους μ. 0,50, μὲ πᾶχος τοίχου μ. 0,40, πᾶχος ὑποστρώματος μ. 0,40, μήκος πλακῶν (καπακίων) μ. 0,70 ἢ δὲ γενομένης δαπάνης, ἣν ζητεῖ ὁ κ. Βλυσίδης, ἀνηλθεν εἰς δραχ. 821,60 ἧτοι κατὰ μέτρον δραχ. 37,35 οἰο! Πρὸς σύγκρισιν ἀναφέρω τὸν προσφάτως ὑπὸ τοῦ δῆμου κατασκευασθέντα ὀχετὸν τῆς ὁδοῦ Παντοκράτορος, ὅστις, θολοσκεπῆς, ὕψους ἐνδὸς μέτρον, πλάτους εἰς μὲν τὴν βῆσιν μ. 0,60 εἰς δὲ τὴν γένεσιν τοῦ θόλου μ. 0,80 μὲ τοιχώματα ἐκ τούβλων, κτισθεὶς εἰς βάθος 3—4 μ ἐπὶ ἐξάφους βραχυδούς, ὡς ἀπαντες ἀντελήφθημεν, ἀντελήφθη ὑπὸ ἐργολάβου καὶ ἐξετελέσθη ἀντὶ δραχ. 28,00 κατὰ μέτρον.

βληθῆ ἡμῖν ἢ σχετικῆ προᾶξις τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς μετ' ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου καὶ ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου μετ' ἐγκρίσεως τοῦ Νομάρχου καὶ πληρεξούσιον ἐκ μέρους τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τινὰ ἐνταῦθα.

Περὶ τούτων θέλετε συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ κ. Νομάρχου.

Ὁ Διοικητῆς
Σ. ΣΤΡΕΪΤ

Ἐὰν λοιπὸν ἡ Τράπεζα, ἔχουσα εἰς χεῖρας αὐτῆς ἐκ τῶν προηγουμένων εἰσπράξεων, ὡς προείρηται, δραχ. 272.000 καὶ μέλλουσα νὰ λάβῃ τὰς εἰς αὐτὴν κατατιθεμένας εἰσπράξεις τοῦ 1901 ἐκ δραχ. 270.000, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ ἐξ 70.000 δρ. ἐτήσιον τοκοχρεωλύσιον ἀπαιτεῖ τοσαύτας ἐπισήμους πράξεις, τὶ θὰ ζητήσῃ ὅταν πρόκηται νὰ ἐξασφαλίσῃ τοκοχρεωλύσιον ἐξ 175.000 δρ. ἔχουσα ὑπεργύους τὰς αὐτὰς καὶ νῦν εἰσπράξεις, τεινούσας δυστυχῶς κατ' ἔτος πρὸς ἐλάττωσιν ; Πρὸς χάριν δὲ τῶν ἀντιφρονοῦντων δὲν συμπεριλαμβάνω εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις τοῦ λιμ. ταμείου καὶ τὸ πληρωθησόμενον ποσὸν εἰς τοὺς κληρονόμους Σέν, ἀνερχόμενον, κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὑπολογισμοὺς αὐτῶν τοὺς ὑποβληθέντας ἡμῖν πρὸ μικροῦ δι' ὑπομνήματος, εἰς 900.000 δραχ. περίπου καὶ ὑπὲρ τῶν ὁποίων παρενέβη δυστυχῶς καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις· καὶ εἰς τὸ ἡμῖσιν καὶ εἰς τὸ τρίτον ἐὰν ὑπολογίσωμεν τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην, πάλιν ἐκμηδενίζεται τὸ εἰς τὸ τέλος τοῦ 1901 ὑπολογισθὲν ὑπόλοιπον τοῦ λ. ταμείου. Δέγω δὲ ὅτι δὲν περιλαμβάνω καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ λ. ταμείου, τὸ μὲν ἵνα μὴ λογισθῶ ὡς ἐπιζητῶν τὴν ἐκμηδένισιν τοῦ κεφαλαίου τοῦ λ. ταμείου, τὸ δὲ διότι εἶμαι κεκηρυγμένος κατὰ παντὸς συμβιβασμοῦ, ἀναμένων τὴν ἀπόφασιν τῶν δικαστηρίων εἰς ἃ πρὸ 10ετίας περίπου κατέφυγεν ὁ Σέν, χωρὶς νὰ δικάσῃ ἄχρι τοῦδε τὴν ἀγωγὴν του.

Ἄλλὰ θὰ ἐπικρατήσῃ ἡ γνώμη μου αὕτη ;

Διὰ τίνων λοιπὸν κεφαλαίων ζητοῦσιν οἱ τἀναντία φρονοῦντες νὰ κατασκευάσωσιν ἔργα ἀξίας τεσσάρων καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμυρίων σὺν τῇ ἀπαραιτήτῃ ἐκσκαφῇ ἀμφοτέρων τῶν λιμένων ; Διὰ δανείων ; ἀλλ' ὡς προείρηται, οἱ πόροι τοῦ λιμένος δὲν ἐπαρκοῦσι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοιούτων δανείων, ἐκτὸς ἐὰν σκέπτονται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκ νέου αὔξησιν τῶν λιμ. φόρων, ὅπερ δὲν πιστεύω ὅτι θὰ τολμήσωσι κἄν νὰ ἐκστομίσωσι. Προκειμένου δὲ περὶ δανείων δὲν θέλω νὰ ὑπομνήσω αὐτοῖς ὅτι τὰ πτωχ α λ α ζ ο ν ι κ ἄ ταῦτα δάνεια κατέστρεψαν τὸν δῆμον ἡμῶν, τὸ δὲ Κράτος ὑπέβαλον εἰς τὸν δι ε θ ν ἦ ἔ λ ε γ χ ο ν .

Ἄλλὰ τίς ὁ λόγος δι' ὃν ἐπιζητοῦνται αἱ ὑπέρογκοι αὐταὶ δαπάναι; Διὰ τὰ κατασκευάσωμεν δύο λιμένας συγχρόνως, οὐδένα ἔχοντες τὰ νῦν; Καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν; Διὰ τὰ προσορμίζονται τὰ πλοῖα; Ποῦ εἶναι δὲ αὐτὰ τὰ πλοῖα, ἀφοῦ ἡ κίνησις τοῦ ἐμπορίου μας κατ' ἔτος μειοῦται, ὡς ἀλαθῆτως μαρτυροῦσιν αἱ τε λιμενικαὶ εἰσπράξεις καὶ οἱ ἐν τοῖς ἐπομένοις κατακεχωρημένοι ἐπίσημοι ἀριθμοὶ τῆς τε κινήσεως τῶν πλοίων καὶ τῆς φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως τῶν ἐμπορευμάτων ἐν ἔτει 1900, ἐν συγκρίσει πρὸς ὁμοίους ἀριθμοὺς τοῦ ἔτους 1871, ὧν μνείαν ποιεῖται ὁ πολὺς Πασχάλ ἐν τῇ πολυτίμῳ αὐτοῦ ἐκθέσει περὶ τοῦ λιμένος ἡμῶν;

Κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ Πασχάλ, ἐν ἔτει 1871 ἐν τῷ λιμένι τῶν Πατρῶν κατέπλευσαν καὶ ἀπέπλευσαν ἐν ὅλῳ ἰστιοφόρα καὶ ἀτμόπλοια 5,161 χωρητικότητος 361,197 τόννων, τὸ δὲ ποσὸν τῶν ἀποβιβασθέντων καὶ ἐπιβιβασθέντων ἐμπορευμάτων δὲν ὑπερέβη τὰς 60,000 τόννων.

Ἐν ἔτει 1900 κατέπλευσαν καὶ ἀπέπλευσαν 4,756 ἰστιοφόρα καὶ ἀτμόπλοια χωρητικότητος 1,298,408 τόνων, (*) τὸ δὲ ποσὸν τῶν ἀποβιβασθέντων καὶ ἐπιβιβασθέντων ἐμπορευμάτων ἀνῆλθεν εἰς 95,000 τόννων. Ὡστε ἐν διαστήματι 30ετίας ὅλης μόλις κατὰ τὸ $1/3$ ἠὐξήθη ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ λιμένος ἡμῶν. Ἐὰν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι 35,000 τόννων περίπου σταφίδος ἐξήχθησαν κατὰ τοὺς μῆνας Αὐγουστον, Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον, ὑπολείπονται διὰ τοὺς 9 μῆνας ἀνά 7 χιλ. τόννοι κατὰ μῆνα. Ἦδη ἄς ἀκούσωμεν τι λέγει ὁ Πασχάλ ἐν τῇ προμνησθείσῃ αὐτοῦ ἐκθέσει. «Ἡ λεκάνη de la Juliette ἐν Μασσαλίᾳ, ἧς τὸ ἐμβαδὸν εἶναι 20 ὡς ἔγγιστα ἑκταρίων, (ἴσον καὶ τὸ τοῦ ἡμετέρου κεντρικοῦ λιμένος), ἐπιτρέπει, (ἐν ἔτει 1871), κίνησιν 4,000 πλοίων, χωρητικότητος 1,200,000 τόννων, τὰ ὅποια φορτώνουσι καὶ ἐκφορτώνουσι 800,000 τόννους ἐμπορευμάτων, ἧτοι κατὰ μέσον ὄρον 66,000 τ. κατὰ μῆνα». Καὶ ἡμεῖς, οἱ ἔχοντες ἐν ἔτει 1900 κίνησιν ἐν γένει 8 χιλ. τόννων κατὰ μῆνα, δὲν ἀρκοῦμεθα εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Πασχάλ ὀνομασθέντα, μετὰ ἐπιτόπιον ἀντίληψιν, κεντρικὸν ὄντως λιμένα καὶ δὲν ἐπιζητοῦμεν τὴν βαθμιαίαν τελειοποίησιν αὐτοῦ κατὰ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ τοῦ Πασχάλ, ἀλλὰ ζητοῦμεν νὰ κατασκευάσωμεν καὶ δεύτερον λιμένα, ἐκτεθειμένον εἰς τὴν μαρίαν τοῦ βορρᾶ, χωρὶς νὰ ἔχωμεν οὔτε χρήματα πρὸς τοῦτο, οὔτε πλοῖα καὶ διὰ τοὺς δύο τούτους

(*) Τούτων 2,791, τόννων 66,501 ἦσαν ἰστιοφόρα 82, τόννων 87,737, ἐμπορικὰ ἀτμόπλοια καὶ 1,883, τόννων 1,144,170, ταχυδρομικὰ ἀτμόπλοια.

λιμένας. Ἀλλὰ πέφρωται φαίνεται νὰ ἔχωμεν δύο λιμένας ἄνευ πλοίων, ὅπως ἔχωμεν καὶ δύο ἀναβρυτήρια ἄνευ ὕδατος!

Ἰδοὺ τι λέγει ὁ Πασχάλ περὶ τούτου ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ: «Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἀποφασισθῆ ἢ κατασκευῆ τῶν κρηπιδωμάτων, ἢ ἔναρξις πρέπει νὰ γείνη ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς τοῦ μώλου ἁγ. Νικολάου, αὐξανομένου τοῦ πλάτους εἰς 50 μέτρα καὶ κατόπιν νὰ γείνωσι τὰ κρηπιδώματα τῆς βορείου πλευρᾶς τοῦ μώλου Καλαβρύτων.» Καὶ περαιτέρω εἰς τὸν ἐπίλογον τῆς ἐκθέσεώς του προσδέτει: (σελ. 32).

«Καὶ τὰ μὲν κρηπιδώματα τοῦ μώλου ἁγ. Νικολάου ὡς καὶ τὰ τοῦ μώλου Καλαβρύτων, δυνατὸν νὰ γείνωσι μετὰ πάροδον χρονικοῦ τινος διαστήματος· ἀλλὰ τὰ κρηπιδώματα τῆς παραλίας θὰ μείνωσιν ἐπὶ πολλὴν ἀκόμη χρόνον ὡς ἔχουσι σήμερον.»

Καὶ ἡμεῖς, ἐπιλήσομενες τῶν συμβουλῶν τούτων τοῦ σοφοῦ Πασχάλ, ἐπεχειρήσαμεν τὴν κατασκευὴν τῶν κρηπιδωμάτων τῆς αἵμασιᾶς διὰ τοῦ Σὲν, δαπανήσαντες 200,000 δραχ. περίπου καὶ ὑποκείμενοι εἰσέτι εἰς τὴν πληρωμὴν πρὸς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ πολλῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων δραχμῶν, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ ἐπιδείξωμεν ἐκ τοῦ ἔργου τούτου οὐδὲ ἓνα λίθον ὄρατόν! («*Ἀνὴρ ἀσύμβουλος, ἑαυτῷ πολέμος*») ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Ἀλλὰ ποῖος τοὺς ἀκούει;

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ἀνθεντικῶν ἀριθμῶν, ἐφ' ὧν στηρίζω τὰς ἐμὰς σκέψεις περὶ τοῦ λιμενικοῦ ζητήματος, ὡς τοῦτο συζητεῖται ἤδη ἐνταῦθα, παρατίθημι καὶ τοὺς ἐπομένους πίνακας τῆς τε εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ λιμένος ἡμῶν ἐν ἔτει 1900.

Πίναξ εισαγωγῆς ἐμπορευμάτων ἐν τῷ λιμένι
Πατρῶν ἐν ἔτει 1900.

| | | |
|---|---------------|------------|
| Νήματα διάφορα | Ὁκ. | 31,735 |
| Ύφασματα βαμβακερὰ | » | 193,732 |
| » μάλλινα | » | 53,803 |
| » λινὰ | » | 6,382 |
| » μεταξωτὰ | » | 1,604 |
| Μέταλλα, εἰργασμένα καὶ μὴ | » | 1,383,520 |
| Οἶνοι καὶ ποτὰ | » | 6,405 |
| Εὐλεία μέτρα κυβικὰ 3,487* | » | 1,307,625 |
| Δούρες | » | 923,803 |
| Φάρμακα καὶ χρώματα | » | 98,819 |
| Σιτηρὰ ἐν γένει, ἄλευρα κτλ. | » | 15,804,290 |
| Ἄλμυρὰ ὀψάρια ρέγγες, μπακαλάος κτλ. | » | 873,480 |
| Χάρτης καὶ εἶδη χάρτινα | » | 97,799 |
| Δέρματα, εἰργασμένα καὶ μὴ | » | 78,924 |
| Κηρὸς | » | 32,376 |
| Πῖλοι καὶ πιλήματα, κομμάτια 10,034 | » | 750 |
| Ὅπλα | » | 590 |
| Ζάχαρις | » | 558,700 |
| Ὅρυζιον, ὄσπρια κτλ. | » | 329,744 |
| Ἀποικιακὰ οἶον καφέες, γαρύφαλα, κανέλλα κτλ. | » | 115,806 |
| Θεῖον | » | 1,985,761 |
| Γαϊάνθρακες T. 11.840 | » | 9,228,320 |
| Ἐλαια, πλὴν φαρμακευτικῶν | » | 42,230 |
| Σχοινία ἐκ σπάρτου καὶ καννάβεως, σάκκοι κτλ. | » | 104,407 |
| Πιάτα κτλ. πορσελάναι καὶ ὑάλινα εἶδη | » | 189,184 |
| Χημικὰ (θ. χαλκὸς κτλ.) | » | 291,584 |
| Χρυσαιφικά, γουναρικά, ποδήλατα ἀξίας 275,000 δρ. | | |
| | ἐν ὄλῳ ὀκάδες | 33,741,373 |
| ἤτοι τόννοι | 42,176,72 | |

(*) Ὅση ἀπαιτεῖται διὰ τὴν εἰσδομὴν τοῦ μεγάρου Μελέ λ. χ. ἐν Ἀθήναις.

Πίναξ εξαγωγῆς ἐμπορευμάτων ἐκ τοῦ λιμένος
Πατρῶν ἐν ἔτει 1900.

| | | |
|--|------------|------------|
| Βαλανίδια | Ὀκ. | 649,901 |
| Σύκα | » | 76,472 |
| Σταφίς (Κορινθιακή καὶ Σουλτανίνα) | » | 36,869,326 |
| Ὀῖνος | » | 2,769,360 |
| Πνευματώδη ποτὰ | » | 17,397 |
| Καπνὸς εἰς φύλλα | » | 29,288 |
| Τυρὸς | » | 28,994 |
| Κίτρα | » | 7,698 |
| Δέρματα | » | 219,738 |
| Ἴλαια | » | 67,468 |
| Ἴελαῖαι | » | 14,612 |
| Γλυκὸροῖζα | » | 622,582 |
| Μαλλὰ | » | 47,155 |
| Ράκη | » | 20,275 |
| Πίτυρα | » | 513,797 |
| Παλαιὸς σίδηρος | » | 112,000 |
| Κοιτὴ εἰς Γερμανίαν | » | 51,635 |
| Παλαιὸν χάλκωμα | » | 26,833 |
| | Ἐν ὅλῳ ὀκ. | 42,174,531 |

ἤτοι τόννοι 52,718,17

Ἐὰν ἐν τοῖς πῖναξι τούτοις ἀναζητήσωμεν τὰ ὀγκώδη καὶ ρυπαῖα ἐμπορεύματα, οἷον ξυλείαν, λίθους, ἀνθρακας κτλ. κατὰ τὸν κ. Δ' Ἰστριαν, εὐρήσομεν ὅτι γαιανθράκων μὲν εἰσῆχθησαν τόννοι 11,832, ἐξ ὧν 6,000 τ. περίπου εἰσῆγαγεν ἡ ἐταιρία τοῦ ἀεριόφωτος, ἐκφορτώσασα αὐτοὺς πρὸ τοῦ ἐργοστασίου αὐτῆς, κειμένου, ὡς γνωστόν, εἰς τοὺς Ἀγίους Ἀποστόλους· 2,000 τόννους ἡ ἐταιρία τοῦ σιδηροδρόμου, ἐκφορτώσασα αὐτοὺς εἰς τὴν πρὸ τοῦ τηλεγραφείου ἀκτὴν· 1000 τ. ὁ ἐργοστασιάρχης κ. Β. Καράμπελας, ἐκφορτώσας αὐτοὺς πρὸς βορρᾶν τοῦ μῶλου Ἀγίου Ἀνδρέου· 2,000 τ. οἱ ἐργοστασιάρχαι κ. Υἱοὶ Τριάντη καὶ περὶ τοὺς 1,000 τόννους ὁ κ. Βούδλεϋ δι' ἐμπορίαν, ἐκφορτώσαντες αὐτοὺς ἀμφότεροι εἰς τὸν ἀρκιὸν προλιμένα, ἔνθα κατασκευάζεται νῦν ὁ λιμενοβραχίον.

Σιδηρικὰ ἐν γένει εἰσῆχθησαν 1,775 τόννοι, ὧν 200 περίπου τόννοι διὰ τὴν Ἐταιρίαν τῶν τροχιοδρόμων καὶ ἐξεφορτώθησαν πλησίον τοῦ μῶλου Ἀγ. Ἀνδρέου καὶ 1,575 τόννοι διὰ τὸ ἐμπόριον.

Ἐὰν λοιπὸν διὰ τὰ βαρέα ταῦτα εἶδη καὶ ἰδίως τοὺς γαιάνθρακας ἦναι ἀνάγκη νὰ κατασκευασθῇ ἴδιος μῶλος πρὸς ἐκφόρτωσιν αὐτῶν, τοιοῦτος πρέπει νὰ γείνη πρὸ τοῦ ἐργοστασίου τοῦ ἀεριόφωτος, ὡς καὶ διὰ τὰ σιδηρικὰ ὧν οὐ μικρὰν ποσότητα εἰσάγει ἡ ἐν λόγῳ Ἐταιρία διὰ τοὺς τροχιοδρόμους, ὧν εἶναι ἀνάδοχος.

Διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν λοιπὸν 3 χιλ. τόννων γαιανθράκων, καὶ 1,500 τόννων σιδηρικῶν πρέπει νὰ κατασκευάσωμεν ἰδίαν ἀποβάθραν μετὰ κρηπιδωμάτων διὰ δαπάνης 2 περίπου ἑκατομμ. δραχ. σὺν τῷ ἀπαραιτήτῳ κυματοθραύστῃ καὶ τῇ ἐκσκαφῇ τοῦ βορείου τούτου λιμένος εἰς βάθος 7 μ.; Ἀλλὰ διατὶ πάντα ταῦτα; Διὰ νὰ ἀνακουφισθῇ τὸ ἐμπόριον (1) τῶν εἰδῶν τούτων ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκφορτώσεως. Ἀλλ' ἄς ἴδωμεν τί γίνεται εἰς τὸν Πειραιᾶ; Ἐκεῖ κομίζονται κατ' ἔτος περὶ τὰς 200,000 τ. γαιανθράκων, τὰ δὲ κομίζοντα τούτους ἀτμόπλοια προσορμίζονται εἰς τὴν Ἡετιωνείαν ἀκτὴν, εἰς ἣν οὐδὲν λιμενικὸν ἔργον ἐγένετο ἄχρι τοῦ νῦν, ἐκεῖθεν δὲ διὰ φορηγίδων μεταφέρονται οἱ γαιάνθρακες εἰς τὴν ἀπέναντι ἀκτὴν τοῦ Ἐαβερίου, ἔνθα ὑπάρχουσιν αἱ γαιανθρακαποθῆκαι καὶ ἐναποταμιεύονται ἐκεῖ. Ποίαν εὐκολίαν παρέχει ἡ λ. ἐπιτροπὴ Πειραιῶς εἰς τοὺς καλοσσοὺς ἐκείνους τοῦ ἐμπορίου τῶν γαιανθράκων ἀπέναντι τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ἡμετέρου μικροεμπορίου τοῦ εἶδους τούτου; Οὐδεμίαν· καὶ ὁμως δὲν ζητοῦν τίποτε, τὸ δὲ ἐμπόριον δὲν δυσκολεύεται νὰ πληρῶνῃ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκφορτώσεως, ἅπερ διὰ διὰ 200 χιλ. τόννους δὲν εἶναι ὀλίγα. Τοῦτ' αὐτὸ ρητέον καὶ διὰ τὰ σιδηρᾶ κλ. βαρέα ἐμπορεύματα, ἅπερ ἅπαντα ἐκφορτώνονται διὰ φορηγίδων, πλὴν τοῦ σίτου δι' ὃν ἤδη εὐρύνεται καὶ ἐπεκτείνεται

ἡ εἰδικὴ ἀποβάθρα καὶ διότι κολοσσαῖα ποσὰ σιτηρῶν ἐν γένει εἰσάγονται εἰς τὸν Πειραιᾶ, περὶ τὰ 100 ἑκατομμ. ὀκ. καὶ διότι ταῦτα πάντα ἀποβιβάζονται εἰς ἓν μέρος καὶ ἐκεῖθεν διανέμονται εἰς τὰ πολυπληθῆ ἔργαστάσια, ἐν ᾧ παρ' ἡμῖν καὶ ἐλάχιστον ἐν συγκρίσει ποσὸν τοιούτων εἰσάγεται καὶ τὰ δύο καὶ μόνα ἔργαστάσια μας κεῖνται εἰς τοὺς δύο πόλους τῆς πόλεως, ὧν τὸ ἐν προτιμᾷ ἀναμφιρῆστως τὸν μῶλον Ἄγ. Νικολάου ὡς τόπον ἐκφορτώσεως ἢ τὸν τῆς ὁδοῦ Καλαβρυτών, εἶποτε οὗτος κρηπιδωθῆ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς, μήπως καὶ τὰ ταχυδρομικὰ ἀτιμόπλοια προσεγγίζουσιν εἰς τὰς βαθυτάτας καὶ κερηπιδωμένας ἀκτὰς τοῦ λιμένος πρὸς τε ἀποβίβασιν καὶ ἐπιβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν, ἐμπορευμάτων κλ. ; Οὐχὶ βεβαίως καὶ τοῦτο διότι μεριμῶσιν ἐκεῖ περὶ τῶν πολυαριθμῶν λεμβούχων καὶ κατόχων φορηγίδων. Ἐὰν λοιπὸν ἐκεῖ, ἔνθα τὸ ἐμπόριον εὐρίσκεται ἐν μεγάλῳ συναγωνισμῳ, ἔνθα τὰ πάντα εἶναι πρόσφορα πρὸς διπλάρωμα τῶν πλοίων ἐν γένει, δὲν γίνεται τοῦτο, πλὴν τῶν σιτοφορτίων, πῶς θέλετε ἡμεῖς, πτωχοὶ ὄντες καὶ φθισιῶντες ὡς ἔμποροι, νὰ δανεισθῶμεν ὑπέρογκα ποσὰ διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν ἐκφόρτωσιν 2 χιλ. τόννων γαιανθράκων καὶ ἄλλων τόσων σίτου, ἀφοῦ μάλιστα ὑπὲρ τοῦ τελευταίου ἀφήσαμεν 1 ο]ο ἐκ τῶν λιμ. τελῶν, ὅπερ καρποῦνται οἱ δύο ἔργαστασιάρχαι, χωρὶς ὁ τόπος νὰ αἰσθανθῆ τὴν ἐλάχιστην ἀνακούφισιν ἐκ τῆς προσδοκωμένης εὐθνητοτέρας πωλήσεως τοῦ ἄρτου ἢ τοῦλάχιστον τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν γειτόνων ἐπαρχιῶν δι' ἀλεύρων, αἵτινες ἐξακολουθοῦσιν εἰσέτι προμηθευόμεναι ταῦτα ἐκ Πειραιῶς, ὡς καὶ πρὸ τῆς ἐλαττώσεως τῶν λιμενικῶν τελῶν; Περὶ φορτώσεως τῆς σταφίδος εἰς τὸν προμηθευθέντα βραχίονα δὲν πρέπει, φρονῶ, νὰ γείνη οὐδὲ κἀν λόγος καὶ διότι ὁ λιμενοβραχίων οὗτος κεῖται εἰς τὸ ἀκρότατον σημεῖον τῆς πόλεως, τῶν ἀποθηκῶν τῆς σταφίδος οὐσῶν, ὡς γνωστὸν, κατεσπαρμένων καθ' ἅπασαν τὴν παραλίαν, μέχρι σχεδὸν τοῦ μῶλου Ἄγ. Ἀνδρέου, ἔνθα δύο μέγιστοι ἐξαγωγεῖς, οἱ κ.κ. Ἀμβουργερ καὶ Βουρλούμης, ἴδρυσαν εὐρυτάτας ἀποθήκας μετ' ἀτιμοκινήτων καθαριστικῶν μηχανημάτων, καὶ διότι πολυαριθμοὶ πτωχοὶ φορτωταὶ ἀποζῶσιν ἐκ τῆς διὰ φορηγίδων μεταφορᾶς τῆς σταφίδος ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν εἰς τὰ ἀτιμόπλοια. Ἀλλως δὲ οὐδέποτε οἱ σταφιδέμποροι ἐξημιώθησαν διότι ἐδάπανησαν πολλὰ φορτωτικά· ἀλλαχοῦ κεῖται ἡ αἰτία τῶν ζημιῶν.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα προσέθηκα διότι ἤκουσα τοὺς ὑπερμάχους τῶν βορείων κρηπιδωμάτων κόπτομένους ὑπὲρ τῶν λεμβούχων κλπ. τοὺς ὁποίους ἔπεισαν ἵνα ὑπογράψωσιν ἀναφορὰς ὑπὲρ τοῦ κρηπι-

δώματος τούτου, ἀγνοῦντας βεβαίως ὅτι συνηγόρουν ἐναντίον τῶν ἑαυτοῖς συμφερόντων.

Συμπεραίνων λοιπὸν λέγω ὅτι δάνειον δὲν θὰ ἐξευρεθῆ, διότι τὸ λ. ταμεῖον δὲν παρέχει τὰς ἀπαιτουμένας δι' αὐτὸ ἀσφαλείας· ἀμφότερα δὲ τὰ κρηπιδώματα τοῦ τε βορείου λιμενοβραχίονος καὶ τοῦ μώλου Καλαβρύτων δὲν δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι συγχρόνως, ὡς ὑπόσχονται οἱ θέλοντες νὰ καθησυχάσωσι τὴν κοινὴν γνώμην ἵνα ἐπιτύχωσι τοῦ ποδομένου· διότι οὐδεὶς τῶν γνωστῶν ἐργολάβων ἔχει δύο βυθοκόρους ἵνα ἐκσκάπη συγχρόνως καὶ εἰς τοὺς δύο λιμενοβραχίονας, ἀπέχοντας ἀλλήλων περὶ τὸ χιλιόμετρον, οὐδὲ πολλαπλοῦς τύπους ἵνα κατασκευάζῃ ἐν αὐτοῖς τοὺς τεχνητοὺς ὀγκολίθους, οὐδὲ διπλᾶ βαροῦλκα ἵνα τοποθετῆ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀρμόζουσαν ἐκάστω θέσιν, ἐκτὸς ἐὰν ἐκδοθῶσι τὰ ἔργα εἰς δύο ἐργολάβους ταυτοχρόνως, ὅποτε θὰ χρειασθῶσι δύο λατομεῖα εἰς ἃ ἕκαστος νὰ ἐργάζεται, ἐνῶ ἔχομεν ἐν καὶ μόνον μετὰ χώρου περιορισμένου, ἐπιτρέποντος τὴν ἐγκατάστασιν ἐνὸς μόνου ἐργολάβου οὐδέ, τὸ κυριώτερον, τὸ λ. ταμεῖον χρήματα ἵνα πληρώσῃ τὰ τόσον ταχέως καὶ εἰς διπλοῦν ἐκτελεσθησόμενα ἔργα. Ποῖον λοιπὸν τὸ ἀποτέλεσμα; Νὰ γείνη πρῶτον τὸ προσφιλὲς κρηπίδωμα τοῦ ἀρκτικοῦ λιμενοβραχίονος εἰς θ ἄ λ α σ σ α ν ἄ ξ ε ν ο ν, ὅπερ θὰ κοστίσῃ μὲ τὸ ἔ ν α χ έ ρ ι 250 χιλ. δρχ. καὶ μὲ τὸ ἄ λ λ ο Κύριος οἶδε, ὅπως ἐγένετο καὶ διὰ τὸν ἡμέτερον λιμένα, προϋπολογισθέντα εἰς δρχ. 4,800,000 καὶ ἀπορροφήσαντα 11,700,000, μὴ συνυπολογιζομένων τῶν μισθῶν τοῦ πολλαπλοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου καὶ τῶν ξ ε ι δ ο λ ἄ δ ω ν διὰ μηχανικοὺς, ἐπιτροπὰς κ τ λ: καὶ διὰ τὸν σιδηρόδρομον Καλαβρύτων, προϋπολογισθέντα εἰς 700,000 δρχ. καὶ ἀπορροφήσαντα 1 περίπου ἑκατομμύρια δραχ. καὶ διὰ τὸ μὴ εἰσέτι ἀποπεραιωθὲν ἀνάκτορον τοῦ Διαδόχου, προϋπολογισθέν εἰς 500,000 δρχ. περίπου καὶ ἀπορροφήσαν ἄχρι τοῦδε ὑπὲρ τὰ 2 ἑκατομμύρια καὶ ἔ χ ε ι ὅ Θ ε ὸ ς ἀκόμη. Τὸ δὲ ἄλλο κρηπίδωμα τοῦ μώλου Καλαβρύτων θὰ γείνη μ ε τ ὸ ν κ α ι ρ ὸ ν διότι μετὰ τὸ κρηπίδωμα τοῦ βορείου λιμενοβραχίονος θ' ἀπαιτηθῆ, πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτοῦ, ἡ ἐκσκαφὴ τοῦ λιάν ἀβαθοῦς βορείου λιμένος, ἥτις θ' ἀπορροφήσῃ ἱκανὰς ἑκατοστύας χιλ. δραχμῶν καὶ ἡ ἐπέκτασις τοῦ κυματοθραύστου, δι' ἣν θὰ χρειασθῶσι 1,500,000 δραχ.

Τί ποιητέον λοιπόν; Ζητητέον τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῆ ἐν γένει πόλει. Ποῖον δὲ τοῦτο; Ἡ ταχίστη, εἰ δυνατὸν, κατασκευὴ τοῦ τελωνείου μετὰ τῶν γενικῶν ἀποθηκῶν, δι' ὧν κυρίως θὰ προαχθῆ τό τε ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία, θὰ κραταιωθῆ ἡ πίστις

τῶν τε παραγωγῶν καὶ βιομηχανῶν, δυναμένων νὰ δανείζωνται ἐπὶ τόκῳ 5 ο/ο ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν φυσικῶν ἢ βιομηχανικῶν αὐτῶν προϊόντων καὶ κατ' ἐπακολούθημα θὰ διατεθῶσιν ἀσφαλῶς τὰ ἤδη κεκρυμμένα κεφάλαια ἐνεκεν ἐλλείψεως ἀσφαλείας καὶ δυσχερεστάτης εἰσπράξεως αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν γενικῶν ἀποθηκῶν πᾶς κάτοχος φυσικοῦ ἢ βιομηχανικοῦ προϊόντος ἢ ἐμπορεύματος θὰ δύναται νὰ δανείζηται, καταθέτων τοῦτο ὡς ἐνέχυρον ἐν ταῖς γενικαῖς ἀποθήκαις, ἔνθα οὐδένα διατρέχει κίνδυνον κατασχέσεως ἢ διεκδικήσεως τρίτου, τὰ ἤδη ἰδίως εἰς μικροὺς σταφιδεμπόρους ἐπαρχικῶν καὶ ἀποθηκαρίους ἀσχολούμενα κεφάλαια θὰ διατεθῶσιν εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις, οἷον εἰς τὴν προμήθειαν ἀποικιακῶν καὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων ἐκ τῆς πρώτης πηγῆς αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἐκ Τεργέστης, Μασσαλίας κτλ. ὡς νῦν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς θνησιγενοῦς βιομηχανίας ἡμῶν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ συνεταιριστικοῦ πνεύματος πρὸς ἐνίσχυσιν μυρίων ἐπικερδῶν ἐπιχειρήσεων, λ. χ. τῆς ναυτιλίας, γεωργίας, κλ.

Τὴν γνώμην ταύτην περὶ προτιμήσεως τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ τελωνείου μετὰ τῶν γενικῶν ἀποθηκῶν ἀποδέχεται καθ' ὁλοκληρίαν καὶ ὁ σοφὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς κ. Σιμόπουλος, ὡς ἐδήλωσέ μοι ὅτε ἐσχάτως εἶχον τὴν τιμὴν ἵνα συνδιαλεχθῶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Δὲν πιστεύω δὲ ὅτι ὑπάρχει παρ' ἡμῶν ἔστω καὶ εἰς ὁ ἀμφισβητῶν τὴν ἀληθῆ στοργὴν ἣν ἐπεδείξατο αἰέποτε καὶ δὲν παύει ἐλυδεικνύμενος ὑπὲρ τῆς πόλεως ἡμῶν ὁ κ. Σιμόπουλος. Καὶ μόνῃ ἢ Σταφιδικῇ Τράπεζα ἀρκεῖ εἰς ἐπίσημον τῶν λόγων μου μαρτύριον.

Ἐὰν δὲ, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ τελωνείου καὶ τῶν γενικῶν ἀποθηκῶν καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ τούτοις ἀναποσπάστου ἐσωτερικοῦ κρηπιδώματος τοῦ μῶλου Καλαβρούτων, περισσεύσωσι χρήματα εἰς τὸ λ. ταμεῖον, τότε ἂς σκεφθῶμεν καὶ περὶ ἐκτελέσεως ἐτέρων ἔργων, ἐπόμενοι πάντως τῇ γνώμῃ τοῦ σοφοῦ Πασχάλ, οὗ τὸ σχέδιον εἶναι τὸ ἐπισήμως ἐγκεκριμένον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐφαρμοσίμον.



Σ Ι Τ Ο Σ

| | 1895 | 1896 | 1897 | 1898 | 1899 | 1900 |
|-------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Ἰανουάριος | 916.076 | 1.230.906 | 326.405 | 1.039.045 | 1.042.053 | 638.527 |
| Φεβρουάριος | 390.070 | 1.325.940 | 1.325.412 | 1.074.822 | 1.341.903 | 1.015.550 |
| Μάρτιος | 1.174.291 | 2.184.866 | 553.015 | 1.516.380 | 850.351 | 1.181.908 |
| Ἀπρίλιος | 1.359.190 | 1.282.742 | 887.013 | 1.088.850 | 1.094.240 | 93.475 |
| Μάιος | 1.138.550 | 1.564.750 | 2.181.964 | 1.717.962 | 1.656.054 | 980.136 |
| Ἰούνιος | 1.467.927 | 929.835 | 2.055.821 | 713.472 | 1.730.780 | 1.736.901 |
| Ἰούλιος | 714.676 | 1.033.140 | 1.019.850 | 1.471.885* | 717.529 | 1.136.629 |
| Αὐγούστος | 1.801.019 | 943.731 | 1.553.877 | 466.725 | 1.703.632 | 1.727.806 |
| Σεπτέμβριος | 767.049 | 1.178.599 | 1.685.434 | 630.657 | 1.217.136 | 187.505 |
| Ὀκτώβριος | 827.981 | 799.283 | 1.408.800 | 759.387 | 1.123.514 | 2.341.037 |
| Νοέμβριος | 1.527.280 | 1.288.535 | 2.467.716 | 1.929.087 | 1.836.706 | 856.872 |
| Δεκέμβριος | 1.671.071 | 1.965.131 | 2.443.717 | 933.786 | 2.332.488 | 1.466.648 |
| | 13.755.180 | 15.727.458 | 17.909.024 | 13.342.058 | 16.646.386 | 13.362.994 |

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ

| | 1895 | 1896 | 1897 | 1898 | 1899 | 1900 |
|-------------|---------|---------|---------|-----------|---------|---------|
| Ἰανουάριος | 22.507 | 57.583 | 15.073 | 142.605 | 45.643 | 24.628 |
| Φεβρουάριος | 18.631 | 68.093 | 31.875 | 191.545 | 45.054 | 29.739 |
| Μάρτιος | 15.728 | 63.901 | 20.942 | 287.603 | 72.221 | 26.108 |
| Ἀπρίλιος | 14.474 | 97.421 | 27.064 | 320.183 | 60.712 | 19.226 |
| Μάιος | 19.303 | 116.009 | 7.318 | 233.056 | 27.904 | 13.943 |
| Ἰούνιος | 14.309 | 56.915 | 31.637 | 64.308* | 12.083 | 7.038 |
| Ἰούλιος | 11.132 | 7.839 | 29.121 | 38.118 | 30.955 | 18.037 |
| Αὐγούστος | 15.922 | 35.696 | 24.663 | 48.053 | 40.851 | 18.100 |
| Σεπτέμβριος | 67.189 | 30.264 | 38.248 | 32.474 | 43.483 | 47.035 |
| Ὀκτώβριος | 55.749 | 41.953 | 96.209 | 29.439 | 52.484 | 62.777 |
| Νοέμβριος | 57.626 | 43.190 | 151.359 | 58.653 | 33.181 | 69.444 |
| Δεκέμβριος | 86.352 | 42.004 | 197.939 | 81.158 | 64.747 | 168.270 |
| | 398.922 | 660.868 | 671.448 | 1.527.195 | 529.318 | 504.345 |

* Ἐφαρμογή τῆς ἐλαττώσεως τῶν λιμενικῶν τελῶν.

Κ Α Φ Φ Ε Σ

| | 1895 | 1896 | 1897 | 1898 | 1899 | 1900 |
|-------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Ἰανουάριος | 1,080 | 1,459 | 5,260 | 4,474 | 4,191 | 6,118 |
| Φεβρουάριος | 3,747 | 5,450 | 5,479 | 3,146 | 4,404 | 14,477 |
| Μάρτιος | 6,291 | 3,779 | 2,428 | 6,414 | 7,763 | 11,758 |
| Ἀπρίλιος | 1,933 | 4,086 | 2,790 | 4,840 | 7,622 | 3,603 |
| Μάιος | 6,291 | 2,703 | 4,806 | 3,432 | 5,885 | 2,443 |
| Ἰούνιος | 2,369 | 4,391 | 3,700 | 3,846 | 3,481 | 2,294 |
| Ἰούλιος | 2,844 | 4,273 | 4,960 | 7,263 | 8,698 | 4,932 |
| Αὐγουστος | 3,515 | 3,995 | 5,410 | 5,933 | 7,555 | 4,190 |
| Σεπτέμβριος | 6,540 | 4,500 | 7,751 | 7,543 | 8,911 | 8,818 |
| Ὀκτώβριος | 5,415 | 8,123 | 6,697 | 10,470 | 11,398 | 10,308 |
| Νοέμβριος | 6,881 | 4,400 | 6,678 | 6,907 | 6,142 | 8,731 |
| Δεκέμβριος | 4,107 | 4,365 | 6,628 | 10,996 | 7,922 | 14,087 |
| | 51.013 | 51,524 | 62,587 | 75,264 | 83,974 | 91,759 |

Ζ Α Χ Α Ρ Ι Σ

| | 1895 | 1896 | 1897 | 1898 | 1899 | 1900 |
|------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Ἰανουάριος | 30,498 | 28,030 | 23,807 | 21,372 | 42,782 | 27,291 |
| Φεβρουάρ. | 33,641 | 38,481 | 34,463 | 28,984 | 41,656 | 40,451 |
| Μάρτιος | 17,633 | 26,976 | 23,424 | 27,764 | 43,504 | 45,791 |
| Ἀπρίλιος | 22,375 | 24,312 | 18,391 | 25,484 | 43,585 | 44,945 |
| Μάιος | 40,344 | 19,755 | 29,775 | 24,221 | 45,411 | 45,870 |
| Ἰούνιος | 23,332 | 28,821 | 18,272 | 35,231 | 44,398 | 37,613 |
| Ἰούλιος | 23,758 | 32,208 | 34,134 | 51,985* | 40,822 | 37,524 |
| Αὐγουστος | 18,727 | 23,833 | 27,870 | 32,964 | 42,423 | 41,573 |
| Σεπτέμβρ. | 14,777 | 20,297 | 30,278 | 52,484 | 39,371 | 54,725 |
| Ὀκτώβριος | 29,055 | 41,303 | 31,530 | 50,896 | 55,656 | 59,869 |
| Νοέμβριος | 32,153 | 29,193 | 29,408 | 48,253 | 54,653 | 48,573 |
| Δεκέμβριος | 17,281 | 31,571 | 27,996 | 51,324 | 57,697 | 72,068 |
| | 303,574 | 344,780 | 329,348 | 453,962 | 551,958 | 556,293 |

(*) Ἐφαρμογή τῆς ἐλαττώσεως τῶν λιμενικῶν τελῶν.

Ο Π Υ Ζ Α

| | 1895 | 1896 | 1897 | 1898 | 1899 | 1900 |
|-------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Ἰανουάριος | 15,728 | 8,804 | 9,287 | 42,279 | 38,885 | 12,176 |
| Φεβρουάριος | 20,996 | 9,312 | 16,133 | 22,740 | 14,373 | 12,189 |
| Μάρτιος | 15,615 | 14,018 | 16,092 | 20,926 | 27,499 | 15,610 |
| Ἀπρίλιος | 14,474 | 13,057 | 11,423 | 30,427 | 32,484 | 18,079 |
| Μάϊος | 19,303 | 15,748 | 7,318 | 35,352 | 40,851 | 13,553 |
| Ἰούνιος | 14,309 | 12,593 | 22,326 | 14,714 | 28,997 | 6,257 |
| Ἰούλιος | 11,132 | 5,830 | 19,599 | 20,229* | 11,261 | 18,037 |
| Αὐγουστος | 15,922 | 19,326 | 18,954 | 7,418 | 7,197 | 13,901 |
| Σεπτέμβριος | 29,739 | 22,552 | 35,290 | 16,639 | 23,155 | 37,149 |
| Ὀκτώβριος | 25,587 | 27,261 | 46,100 | 17,113 | 14,652 | 28,801 |
| Νοέμβριος | 28,679 | 17,055 | 25,974 | 19,227 | 13,689 | 40,349 |
| Δεκέμβριος | 29,136 | 11,072 | 27,513 | 11,745 | 20,451 | 35,167 |
| | 240,620 | 176,688 | 256,009 | 258,809 | 273,494 | 251,298 |

(*) Ἐφαρμογή τῆς ἐλαττώσεως τῶν λιμενικῶν τελῶν.

Πίναξ ἐμφαίνων τοὺς κατὰ τὰ ἔτη 1895, 1896, 1897, 1898, 1899 καὶ 1900 εἰσπραχθέντας Λιμενικοὺς φόρους

| Μήνες | 1895 | | 1896 | | 1897 | | 1898 | | 1899 | | 1900 | | 1895 | | 1896 | | 1897 | | 1898 | | 1899 | | 1900 | |
|---------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|----|
| | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐξωτερικὸν | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | Ἐσωτερικὸν καὶ σταφίς | |
| Ἰανουάριος | 11.235 | 90 | 11.994 | 75 | 6.833 | 70 | 11.488 | 70 | 7.150 | 65 | 5.219 | — | 5.773 | 93 | 7.247 | 75 | 6.052 | 10 | 6.090 | 35 | 6.278 | 95 | 7.965 | 30 |
| Φεβρουάρ. | 10.041 | 45 | 15.102 | 75 | 8.306 | 35 | 12.657 | 75 | 7.884 | 05 | 3.479 | 60 | 5.917 | 60 | 8.912 | 35 | 6.893 | 70 | 6.732 | 75 | 7.515 | 55 | 8.310 | 80 |
| Μάρτιος | 14.467 | 45 | 17.089 | 95 | 6.778 | 65 | 14.638 | 35 | 8.085 | 40 | 9.784 | 75 | 8.561 | 45 | 8.963 | 60 | 6.609 | 35 | 6.936 | 15 | 11.414 | — | 8.911 | 90 |
| Ἀπρίλιος | 12.584 | 30 | 12.418 | 90 | 5.728 | 85 | 10.425 | 95 | 6.604 | 90 | 5.990 | 85 | 7.409 | 60 | 7.305 | 45 | 4.779 | 95 | 9.150 | 75 | 10.934 | 25 | 7.438 | 35 |
| Μάιος | 13.078 | — | 12.569 | 05 | 10.314 | 50 | 10.275 | 55 | 7.809 | 65 | 6.919 | 10 | 9.477 | 15 | 7.721 | 15 | 8.266 | 90 | 7.116 | 95 | 10.986 | 30 | 7.521 | 90 |
| Ἰούνιος | 10.175 | 60 | 10.404 | 85 | 9.772 | 70 | 7.966 | 70 | 8.350 | — | 7.584 | 15 | 8.304 | 35 | 5.811 | 45 | 6.775 | 45 | 6.494 | 50 | 6.818 | 60 | 6.341 | 45 |
| Ἰούλιος | 9.838 | 65 | 10.741 | 90 | 9.020 | 30 | 9.262 | 15 | 6.109 | 85 | 5.795 | 90 | 7.976 | 85 | 5.472 | — | 5.759 | 10 | 8.679 | 90 | 7.172 | 10 | 4.905 | 25 |
| Αὐγούστος | 19.612 | 50 | 12.653 | 90 | 11.465 | 40 | 11.808 | 85 | 11.359 | — | 8.954 | 25 | 30.238 | 80 | 14.304 | — | 20.218 | 15 | 36.112 | 25 | 39.899 | 05 | 22.195 | 35 |
| Σεπτέμβρ. | 13.674 | 90 | 14.618 | 95 | 15.842 | 30 | 13.795 | 35 | 10.710 | 60 | 12.144 | 65 | 29.250 | 10 | 39.605 | 40 | 27.282 | 85 | 45.227 | 60 | 44.040 | 20 | 20.938 | — |
| Ὀκτώβριος | 14.465 | 50 | 12.772 | 55 | 16.155 | 15 | 10.408 | 35 | 9.391 | 55 | 11.795 | 65 | 21.542 | 50 | 25.535 | 50 | 22.415 | 50 | 25.108 | 40 | 27.416 | 05 | 7.583 | 15 |
| Νοέμβριος | 16.029 | 55 | 13.074 | 40 | 16.882 | 75 | 12.592 | 45 | 10.215 | — | 8.712 | 80 | 11.283 | 20 | 8.876 | 20 | 8.215 | 65 | 10.594 | 95 | 12.611 | 05 | 5.240 | 65 |
| Δεκέμβριος | 14.067 | 50 | 17.086 | 35 | 16.561 | 65 | 8.804 | 60 | 11.613 | 20 | 9.340 | 20 | 7.346 | 45 | 9.893 | 20 | 8.639 | 10 | 7.609 | 55 | 8.293 | 80 | 4.749 | 20 |
| | 159.271 | 30 | 160.528 | 30 | 133.662 | 30 | 134.124 | 75 | 105.283 | 25 | 98.720 | 90 | 153.081 | 98 | 149.648 | 05 | 131.907 | 80 | 175.854 | 10 | 193.379 | 90 | 112.104 | 30 |
| ΣΥΝΟΛΟΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | 159.271 | 30 | 160.528 | 30 | 133.662 | 30 | 134.124 | 75 | 105.283 | 25 | 98.720 | 90 | 153.081 | 98 | 149.648 | 05 | 131.907 | 80 | 175.854 | 10 | 193.379 | 90 | 112.104 | 30 |
| | 153.081 | 98 | 149.648 | 05 | 131.907 | 80 | 175.854 | 10 | 193.379 | 90 | 112.104 | 30 | | | | | | | | | | | | |
| | 312.353 | 28 | 310.176 | 35 | 265.570 | 10 | 309.978 | 85 | 298.663 | 25 | 210.825 | 20 | | | | | | | | | | | | |

* Ἐφαρμογή τῆς ἐλαττώσεως τῶν λιμενικῶν τελῶν.